

موضوع: ارتقاء کیفیت محدوده تاریخی پایتخت

شبهه های مداخله

شهرداری منطقه ۱۲

۹۱/۵/۱۴

Pasbanhazrat.art

نمونه ۱- ساماندهی بستر طرح - شهر چستر فیلد - انگلیس

ساماندهی بستر - تحدید حضور اتومبیل

- مد/خله
- ۱- حفظ بناها و بدنه ها
 - ۲- ایجاد منطقه ویژه پیاده
 - ۳- ساماندهی بستر (گام اول)

نمونه ۲- ساماندهی بستر طرح - شهر مادرید - اسپانیا

ساماندهی ترافیکی

- ۱- حفظ بناها و بدنه ها
 - ۲- ایجاد ایمنی برای عابر پیاده
 - ۳- ساماندهی بستر (گام اول)
- مد/خله

نمونه ۳- ساماندهی بستر طرح - شهر شفیلد - انگلیس

حفظ تنوع کالبدی

- ۱- حفظ بناها و بدنه ها
- ۲- ایجاد منطقه ویژه پیاده
- ۳- تفکیک مسیرهای پیاده- اتومبیل- تراموا
- ۴- ساماندهی بستر (گام اول)

مداخله

نمونه ۴- ساماندهی بستر طرح - شهر مازارون - اسپانیا

- ۱- حفظ بناها و بدنه ها
- ۲- ایجاد منطقه ویژه پیاده
- ۳- تفکیک مسیرهای پیاده- اتومبیل
- ۴- ساماندهی بستر (گام اول)

مد/خله

نمونه ۵- ساماندهی بستر طرح - شهر بیروت - لبنان

بهسازی، بازسازی

- ۱- ایجاد بناهای جدید بجای بناهای تخریب شده در جنگ داخلی
- ۲- ایجاد منطقه ویژه عابر پیاده
- ۳- ساماندهی بستر و بدنه ها (گام اول تا پنجم)

مد/خله

نمونه ۶ - ساماندهی بستر طرح- احداث مراکز فرهنگی، گذران فراغت - شهر پاریس - فرانسه

تأثیر مثبت اجرای طرح فرهنگی بر ساختار قدیمی موجود در پیرامون

اپرای جدید باستیل

- مد/خله
- ۱- ایجاد منطقه ویژه پیاده
 - ۲- ساماندهی بستر (گام اول)
 - ۳- ایجاد بناهای فرهنگی، گذران فراغت (گام دوم)

نمونه ۷ - ساماندهی بستر طرح - احداث مراکز فرهنگی، گذران فراغت - شهر پاریس - فرانسه

تأثیر مثبت اجرای طرح فرهنگی بر ساختار قدیمی موجود در پیرامون

مرکز فرهنگی ژرژ پمپیدو

- مد/خله
- ۱- ایجاد منطقه ویژه پیاده
 - ۲- ساماندهی بستر (گام اول)
 - ۳- ایجاد بناهای فرهنگی، گذران فراغت (گام دوم)

نمونه ۸ - ساماندهی بستر طرح - احداث مراکز فرهنگی، گذران فراغت - شهر پاریس - فرانسه

پارک برسی - از مجموعه نوسازی، بازسازی طرح بزرگ چپ رودخانه سن

- مد/خله
- ۱- ایجاد منطقه ویژه پیاده
 - ۲- ساماندهی بستر (گام اول)
 - ۳- ایجاد بناهای فرهنگی، گذران فراغت (گام دوم تا پنجم)

نمونه ۹- ساماندهی بستر طرح - شهر استانبول - ترکیه

حفظ ویژگی ها و ارزش های بناها و فضاها

- ۱- حفظ بناها و بدنه ها
- ۲- ایجاد منطقه ویژه پیاده
- ۳- تفکیک مسیرهای پیاده- تراموا
- ۴- ساماندهی بستر (گام اول)

مد/خله

نمونه ۱۰ - ساماندهی بستر طرح - ارتقاء کیفیت و عملکرد بناها - شهر شام و حلب - سوریه

شام - معابر سبز با حداقل هزینه

- مد/خله
- ۱- ایجاد منطقه ویژه پیاده
 - ۲- ساماندهی بستر (گام اول)
 - ۳- تغییر کاربری بناهای با ارزش (گذران فراغت) (گام دوم)

نمونه ۱۱ - ساماندهی بستر طرح - ارتقاء کیفیت و عملکرد بناها - شهر شام و حلب - سوریه

شام - تغییر کاربری بناهای باارزش (کاربری نو در کالبد قدیمی)

- مد/خله
- ۱- ایجاد منطقه ویژه پیاده
 - ۲- ساماندهی بستر (گام اول)
 - ۳- تغییر کاربری بناهای با ارزش (گذران فراغت) (گام دوم)

نمونه ۱۲ - ساماندهی بستر طرح - ارتقاء کیفیت و عملکرد بناها - شهر شام و حلب - سوریه

حلب - آماده سازی قلعه برای برگزاری رویدادها ملی و بین المللی (گام دوم)

- مد/خله
- ۱- ایجاد منطقه ویژه پیاده
 - ۲- ساماندهی بستر (گام اول)
 - ۳- تغییر کاربری بناهای با ارزش (گذران فراغت) ملی و بین المللی (گام دوم)

نمونه ۱۳- تخریب و نابودی مرکز شهر در مقیاس وسیع

تخریب وسیع و پی در پی در طول 4 دهه

- ۱- تخریب مرکز و شروع طرح ها با اولویت سرمایه
- ۲- نابسامانی بستر و بدنه ها در طول سالها
- ۳- تغییر هویت مرکز شهر

مد/خله

نمونه ۱۴ - تخریب و نابودی مرکز شهر در مقیاس وسیع

نوسازی با معماری مدرن بدون ارتباط با گذشته (و تبدیل مرکز شهر به کارگاه ساختمانی برای چند دهه)

- ۱- تخریب مرکز و شروع طرح ها با اولویت سرمایه
- ۲- نابسامانی بستر و بدنه ها در طول سالها
- ۳- تغییر هویت مرکز شهر

مد/خله

ارتقاء کیفیت محدوده تاریخی پایتخت
شیوه های مداخله:

گام اول - ساماندهی بستر طرح

گام دوم - تهیه طرح راهبردی

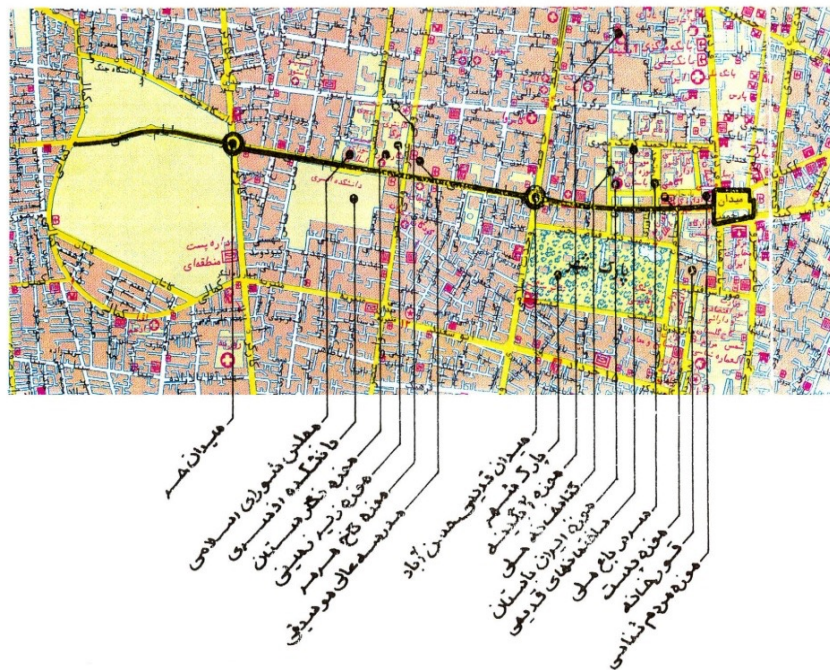
گام سوم - تهیه طرح های اجرایی مناسب برای نقاط بحرانی

گام چهارم - آماده کردن مردم برای مشارکت

گام پنجم - اجرای پیوسته طرح های موضعی و موضوعی

ارتقاء کیفیت محدود تاریخی پایتخت
گام اول - ساماندهی بستر طرح

مهمترین محدوده‌های فرهنگی پایتخت

معاونت امور اجتماعی

طرح احیا مهمترین محور فرهنگی پایتخت

گزارش تدوین اهداف و برنامه‌ریزی نظام اجرایی

۱-۱- روش و برنامه ریزی تحقق اهداف طرح :

از آنجا که نهادها و سازمانهای مختلفی در این امر درگیر خواهند شد ، میبایست روش اجرایی مناسبی اتخاذ شود تا زمینه های مشارکت این نهادها فراهم آید . روش مشارکت نهادها ، برای مرحله طراحی و مرحله اجرایی تا حدودی متفاوت خواهد بود ، که ضمن تهیه طرح راهبردی محور فرهنگی مورد نظر و هم چنین طرح های مقدماتی و طرح اجرایی چگونگی آن مشخص می شود . اما بنا به ماهیت مسائل موجود و ویژگی عوامل گوناگون طرح ، لازم است برنامه ریزی و طراحی در سه سطح صورت گیرد ، که به ترتیب سلسله مراتب زمانی به شرح زیر است .

۱-۱-۱- طرحهای مریتی (کوتاه مدت) :

۱- انتخاب محدوده مناسب برای طراحی (متناسب با مسئولیت و هدف شهرداری)

۲- در اختیار گرفتن ساختمان موزه کاخ مرمر (که وقف شهر تهران است) و تبدیل آن به موزه شهر تهران به عنوان اولین قدم در باز گرداندن اینیه مورد نظریه کاربریهای عمومی .

۳- تهیه طرح کف سازی و میلان شهری ، برای پستتر محدوده انتخاب شده به منطقه ، مشخص کردن محدوده نیز یکم طرح و از طریق آن جلب افکار عمومی .

۴- انتخاب یک الگوی معماری (فضاییهای یکی از ساختمانهای با ارزش) و باز پیرایی آن به عنوان اولین اقدام اجرایی طرح کالبدی (این ساختمان در مراحل بعد به عنوان دفتر طرح قابل استفاده می باشد . به عنوان مثال ساختمانهای اطراف میدان حسن آباد دارای این قابلیت هستند) .

۱-۲- تهیه طرح راهبردی برای محدوده :

طرح راهبردی در واقع ارائه یک ایده کلی و سیاست (خط مشی) عمومی برای سامان دهی و احیاء محور فرهنگی است . ایسن طرح از طریق تحلیل امکانات ، محدودیتها و تلاش برای خلاقیت و ابداع ، سعی دارد تا یک مجموعه هماهنگ و با هویت فرهنگی برای شهر تهران بوجود آورد .

در فاصله زمانی تهیه طرح کامل برای مجموعه اقدامات جانبی زیر نیز جهت تسریع در کارها بعمل می آید :

- ۱- جلب مشارکت و همکاری همه سازمانهای ذیربط (تا حدی که مزاحم اجراء کار و موجب تطویل زمان نگردد) .
- ۲- استفاده از تجربیات مثبت و منفی سایر کشورها در موارد مشابه .
- ۳- استفاده از تخصص صاحب نظران کشور در بخش خصوصی و عمومی و استفاده از مطالعاتی که تاکنون انجام شده است .
- ۴- استفاده از نظریات مردم ، برای جلب پشتیبانی افکار عمومی نسبت به اجراء طرح .

۱-۳- طرحهای موضعی و موضعی :

الف - طرحهای موضعی

در چهارچوب طرح راهبردی و سیاستهای آن ، فضاها ، مکانها ، اینیه و یادمانهای مختلف ارزشیابی شده و اولویت طراحیها هر یک مشخص می شود . به عنوان مثال اگر در قالب طرح راهبردی طراحی پیرامون ایستگاه مرکزی مترو یا محوطه مقابل موزه ایران باستان که موضع و مکان مهمی را در طرح اشغال کرده است ، در اولویت اول قرار گیرد ، قبل از هر اقدام دیگری در آن مکان میبایست ابتدا طرحهای لازم برای این مکان تهیه و سپس با همزمان با آن طرحهای دیگر برحسب اولویت طراحی شوند .

ب - طرحهای موضعی

طرحهایی هستند که برحسب نوع و موضوع کارکرد شهری مشخص می شوند مانند : طرح میلان شهری ، طرح مسیرهای پیاده ، طرح بدنه سازی (با شناسازی) و مانند آن . این طرحها نیز برحسب اهمیت ، ضرورت یا فوریت در چهارچوب طرح راهبردی اولویت بندی شده و بر اساس این برنامه طرحهای لازم برای آن تهیه و جهت اجراء آماده می شود . البته برخی طرحها در عین حال ، دارای دو خصلت موضعی و البته می باشند . لیکن در چهارچوب یک برنامه راهبردی است که به طور مشخص موضوع یا موضع خاصی تعریف و ضرورت آن توجیه و اولویت آن تعیین می شود .

۱-۴- روش و برنامه ریزی اجراء طرحها

- ۱- مرحله بندی اجراء کار و زمان بندی مناسب برای هر مرحله .
- ۲- تقسیم طرح به بخشهای کوچکتر که هر بخش بطور مستقل قسابل اجراء باشد .
- ۳- ایجاد هماهنگی پروژه های کوچکتر به طوریکه هر بخش اجراء شده مکمل بخش قبلی شود .
- ۴- تفکیک عملیات اجرایی به دو بخش متمایز از هم : بخش اول وظایف شهرداری و بخش دوم وظایف سایر سازمانها و نهادها تا در صورت عدم اجراء یک یا چند بخش از تعهدات سایر سازمانها ، بخش مربوط به شهرداری آسیب نپذیرد .

۱-۱- مدیریت در طرح و اجراء

برای موفقیت طرح لازم است ، سه نوع مدیریت ، در سه سطح و برای انجام چهار نوع فعالیت تشکیل شود .

الف - مدیریت عالی در سطح سیاست گذاری به عنوان هیئت امناء طرح .

ب - مدیریت فنی در سطح کارشناسی به عنوان بررسی کننده طرح .

ج - مدیریت اجرایی در سطح مسئولین و کارشناسان اجراء کننده طرح .

مدیریت های سه گانه در قالب کمیسیونها یا هیئتهای رسمی زیر تشکیل می گردد :

شهرداری تهران
معاونت خدمات شهری
سازمان زیباسازی شهر تهران

باز پیرانی محدوده نمادین پایتخت

شرح باز پیرانی بستر محدوده خیابان امام خمینی - اهداف و ترتیب اقدامات

۲۰ تان ماه ۱۳۷۷

۴- نقش محوری شهرداری تهران در ارتقاء ارزش‌های شهری محور امام خمینی

باید اذعان کرد که در حال حاضر هیچ وزارتخانه و یا نهادی، همچون شهرداری تهران نمی‌تواند در حفظ هویت و میراث فرهنگی موجود در این محور دست به اقدام موثر بزند. طرح‌های عمرانی و فرهنگی انجام شده در چند ساله اخیر توسط شهرداری تهران موید توانایی شهرداری برای انجام این نوع طرح‌هاست.

شهرداری تهران از طریق سازمان‌های وابسته از جمله سازمان زیباسازی می‌تواند به امر احیاء و بازپیرانی این محور و ابنیه آن به عنوان میراث ملی اقدام نماید و از طریق مذاکره با مقامات مسئول، موزه‌ها و سایر، ساختمان‌های تغییر کاربری داده شده را به کاربری‌های عمومی و فرهنگی بازگردانده و آنها را سازمان دهد و همچنین با انجام طراحی شهری این محدوده، شخصیت و هویت باارزش آن را احیاء کند.

بدون شک این اقدام نه تنها اثر مثبت و سازنده‌ای در آینده شهر تهران خواهد داشت و کیفیت مرکز شهر تهران را ارتقاء خواهد داد، بلکه بعنوان یکی از مهم‌ترین اقدامات فرهنگی - تاریخی شهرداری تهران به حساب خواهد آمد.

این اقدام از سوی مجامع فرهنگی بین‌المللی نظیر یونسکو مورد استقبال قرار می‌گیرد و قطعاً در انجام این امر با شهرداری همکاری خواهند کرد.

شک نیست که نام نیک بانی این اقدام، در تاریخ خادمین فرهنگ و شهرسازی کشور، به یادگار خواهد ماند.

۸- نحوه دخالت و سرمایه گذاری شهرداری تهران

لازم است به نکته‌ای مهم در مورد دامنه طرح مورد بحث و حدود مشارکت شهرداری تهران در آن اشاره کرد.

ساختمان‌های باارزش محدوده یاد شده، در حال حاضر در اختیار نهادها و سازمان‌های مختلفی است که از آن جمله: وزارت دفاع، وزارت ارشاد، وزارت خارجه، قوه قضائیه، وزارت پست و تلگراف را می‌توان نام برد.

بدین ترتیب شهرداری تهران هزینه‌ای بابت تعمیر و بازپیرایی ساختمان‌هایی که در اختیار دیگر نهادهاست صرف نخواهد کرد.

هزینه‌ای که شهرداری متقبل خواهد شد بازپیرانی بستر خیابان مزبور و فضاهای باز شهری پیرامون آن است که در هر حال جزو وظائف شهرداری بوده و به علت فراموشی و ویرانی این بستر، سال‌ها در اجراء آن تاخیر شده است. به عبارت دیگر شهرداری با بازپیرانی بستر که دارای هزینه معقولی است، قدمی بزرگ در راه احیاء ارزش‌ها و ارتقاء کیفیت شهری این محور برخواهد داشت.

۷- اهداف طرح بسترسازی محور فرهنگی

اهداف اصلی طرح:

الف - جلوگیری از نابودی تدریجی محدوده طرح و حفظ هویت فرهنگی - اجتماعی بخش قدیم تهران، به عنوان ایزاری برای بازسازی و احیاء بافت مرکزی شهر که هر روز بیش از پیش، رو به تباهی می‌گذارد.

ب - در دست داشتن یک شیط منشی اصلی بعنوان طرح راهبردی بمنظور هماهنگ ساختن اقدامات مختلف عمرانی - نوسازی در محور فرهنگی شهر تهران.

اهداف فرعی (عملی) طرح:

- تعیین محدوده مطالعاتی محور تاریخی برای طراحی بستر
- ایجاد مسیرهای پیاده در رابطه با محوطه‌های (فضاهای) مقابل عناصر عمده شهری
- تبدیل میدان‌ها و فضاهای نابسامان موجود به فضاهای شهری با مقیاس انسانی
- طراحی تعدادی از خیابان‌های سواره به معابر پیاده (حذف اتومبیل).
- طراحی مبلمان شهری.
- ایجاد انگیزه بازسازی برای بخش خصوصی و ایجاد سیمای شایسته
- تدوین ضوابط و معیارهای بهسازی محوطه‌های اطراف مترو
- تهیه ضوابط و معیارهای محوطه‌سازی در حد طرح‌های جزئیات شهرسازی

۹- نحوه و ترتیب اقدامات

برای وصول به اهداف یاد شده، میبایست اقدامات متعدد و هماهنگ صورت پذیرد که طبقاً با توجه به مشکلات موجود تلاش و پیگیری زیادی می‌طلبد اما در حال حاضر نیز می‌توان با وجود مشکلات مالی و یا تصمیم‌گیری موجود اقداماتی به عمل آورد که انجام آنها میسر بوده و راه را برای انجام این ایده ارزشمند باز می‌کند.

طبیعی است که این اقدامات در محدوده توانایی و امکانات مالی و عملی شهرداری تهران قابل دسترسی است.

از جمله مهم‌ترین این اقدامات زمینه‌ساز، ابتدا بازپیرانی بستر و سپس پدنه‌های شهری این محور است.

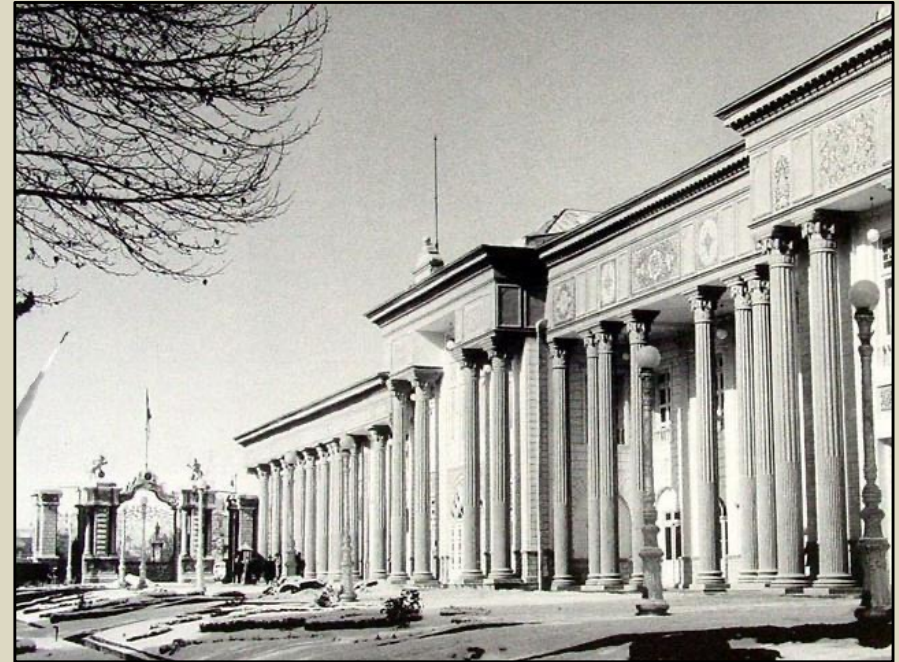
قدم اول: بازپیرانی بستر خیابان امام خمینی

نارسانی‌های بستر خیابان یاد شده یکی از مهم‌ترین علل آشفتگی، نابسامانی و بی‌هویتی این محور است. اگر بازپیرانی بستر محور یاد شده با دیدگاه طراحی شهری صورت پذیرد می‌توان انتظار داشت که این امر تاثیر مطلوب و موثری بر شناخت ارزش‌های آن، ایجاد آگاهی در مردم و مسئولین برای تداوم بازپیرانی و در نهایت پدید آمدن محوری باارزش در درون شهر تهران گردد.

بهارستان - نماد تاریخ، سیاست و تحول

باغ نگارستان

مجلس شورا

بهارستان - نماد تاریخ و فرهنگ

کتابخانه

وزارت فرهنگ

لاله زار - نماد تاریخ و گذران فراغت (محور شهری ایرانی)

خیابان لاله زار

خیابان لاله زار

خیابان امام خمینی خیابانی به وزن کل موزه های تهران

خیابان امام خمینی تهران یکی از قدیمی ترین خیابان های تهران محسوب می شود که به اندازه کل تهران موزه، محله و خانه های قدیمی در آن وجود دارد.

میدان امام – نماد تاریخ، تحول و تخریب

بانک تجارت

میدان امام خمینی (توپخانه)

میدان امام – نماد تاریخ، تحول و تخریب

موزه استاد علی اکبر صنعتی

قورخانه

محور امام خمینی - مجموعه باغ ملی

سردر باغ ملی

سردر باغ ملی

محور امام خمینی - وزارت خانه ها

پست

وزارت امور خارجه

محور امام خمینی - موزه ها

موزه ایران باستان

موزه آبگینه

محور امام خمینی - موزه ها

موزه مقدم

موزه ملک

محور امام خمینی - باشگاه ها (ارتش)

باشگاه افسران

باشگاه افسران

محور امام خمینی - پارک ها

پارک شهر

پارک شهر

محور امام خمینی - فضاهای شهری - ابنیه مهم

موزه پست

میدان حسن آباد

ارتقاء کیفیت محدوده تاریخی پایتخت

محدوده پیشنهادی مهندسان مشاور بافت شهر (برای گام اول)